

Motion till riksdagen

1989/90:So467

av Marianne Andersson och Ingbritt Irhammar

(båda c)

Ländryggbesvär och foglossning vid graviditet

När vi inför föregående års riksmöte tog upp frågan om ländryggbesvär och foglossning i samband med graviditet, hänvisade socialutskottet bl.a. till de treåriga planeringsperioderna för forskning och tog därför inte ställning till vårt yrkande om forskning inom området. Eftersom riksdagen nu i vår ska besluta om en ny treårsperiod för forskningen tar vi upp frågan på nytt.

Ryggont och ländryggbesvär är vanligt i samband med graviditet. Under senare delen av graviditeten när belastningen på ryggen ökas kan besvären bli mycket påtagliga. Att bäckenbenen luckras upp (foglossning eller symfyseolos) under graviditeten är i och för sig inte något tecken på sjukdom utan en naturlig process i kvinnans kropp som måste till för att barnet ska kunna födas fram.

Allt fler kvinnor tycks numera få så uttalade ryggontsbesvär att det inte är fråga om en normal följd av graviditeten utan måste betraktas som sjukdom. I mycket svåra fall kan kvinnan bli oförmögen att röra sig normalt under senare delen av graviditeten. Hon kan t.o.m. bli rullstolsbunden. Besvären kan också kvarstå under lång tid efter förlossningen.

Undersökningar visar att ungefär hälften av alla gravida kvinnor drabbas av ländryggbesvär och en stor del av dessa får så stora problem att de blir sjukskrivna. Besvären är vanligare och svårare bland omföderskor än bland förstföderskor. Tidigare ryggfriska kvinnor drabbas i mindre grad av ryggbesvär i samband med graviditet än tidigare ryggsjuka. Dessutom tycks yngre kvinnor vara mera benägna att få ryggont än äldre. Ryggskoleundervisning så tidigt som möjligt efter det att graviditeten konstaterats har visat sig minska frekvensen av svår ryggsmärta något.

Trots att det numera föds mer än 110 000 barn per år i Sverige och 50–55 000 kvinnor kommer att drabbas – många allvarligt – är sjukdomen föga utredd.

Den stora ökningen under senare år tycks ha tillkommit under den tid p-piller existerat. Eventuella samband mellan p-pilleranvändning och svår foglossning är inte utrett.

Vi anser att orsakerna till symfyseolos – foglossning – bör undersökas grundligt. Medel till ett forskningsprogram med syfte att skapa underlag för profylaktiska insatser bör avsättas. Enligt vad vi erfarit är informationen om dessa besvär mycket varierande. Vi anser att de kunskaper som redan nu

finns bör användas för bättre information ute på mödravårdscentralerna och att program för att förebygga och åtgärda besvären baserat på den tillgängliga kunskapen bör utarbetas och erbjudas alla gravida kvinnor.

Mot. 1989/90
So467

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening beslutar ge regeringen till känna vad i motionen anförts om forskning om svårartad foglossning i samband med graviditet,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vikten av information om foglossning och program för att förebygga och åtgärda svåra ländryggbesvär i samband med graviditet.

Stockholm den 23 januari 1990

Marianne Andersson (c)

Ingbritt Irhammar (c)